

Uchwała Nr 498 /2020
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Zielonej Górze
z dnia 28 września 2020 roku

w sprawie wydania opinii o informacji o przebiegu wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za I półrocze 2020 r.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze wyznaczony Zarządzeniem Nr 6 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 13 sierpnia 2018 r. w osobach:

1. Jarosław Kotowski - przewodniczący
2. Joanna Chruściel - członek
3. Grażyna Radomska - członek

działając na podstawie art. 13 pkt 4 i art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),

postanawia

zaopiniować pozytywnie z zastrzeżeniem przedłożoną przez Zarząd Powiatu Słubickiego informację o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2020 r.

U z a s a d n i e

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze zbadał pod względem formalnym i rachunkowym przedłożoną przez Zarząd Powiatu Słubickiego informację o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2020 roku.

Skład Orzekający stwierdził, że ww. informacja wraz ze sprawozdaniami statystycznymi zostały przedłożone w obowiązujących przepisami prawa terminach.

Wykonanie budżetu Powiatu za I półrocze 2020 roku przedstawia poniższe zestawienie:

Symbole	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
1	2	3	4	5
1	Dochody ogółem, w tym:	56 464 930,57	27 896 062,02	49,40%
1.1.	dochody bieżące	53 068 635,57	27 896 062,02	52,57%
1.2.	dochody majątkowe	3 396 295,00	0,00	0,00%
1.2.a	w tym: ze sprzedaży majątku	2 901 000,00	0,00	0,00%
1.3.	dochody z tytułu środków unijnych i zagranicznych, w tym:	2 335 490,00	1 254 135,22	53,70%
a	<i>Finansowanie programów i projektów ze środków unijnych</i>	2 226 163,00	1 109 086,08	49,82%
b	<i>Współfinansowanie programów i projektów ze środków unijnych</i>	109 327,00	145 049,14	132,67%
2	Wydatki ogółem, w tym:	55 299 522,28	23 788 666,00	43,02%
2.1.	Wydatki bieżące, w tym:	51 021 636,64	23 303 900,91	45,67%
2.1.1	wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	32 699 265,94	15 994 382,30	48,91%
2.2	dotacje na zadania bieżące	1 623 181,00	867 141,53	53,42%

2.3.	wydatki na obsługę długu jst	1 000 000,00	440 152,28	44,02%
2.4.	wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń udzielonych przez jst	0,00	0,00	
2.5.	wydatki majątkowe , w tym:	4 277 885,64	484 765,09	11,33%
a	wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne	4 277 885,64	484 765,09	11,33%
b	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0,00	0,00	
2.6.	wydatki na programy z udziałem środków unijnych i zagranicznych, w tym:	4 180 374,35	695 376,22	16,63%
a.1	<i>Finansowanie programów i projektów ze środków unijnych</i>	3 168 209,15	599 026,16	18,91%
a.2	<i>Współfinansowanie programów i projektów ze środków unijnych</i>	1 012 165,20	96 350,06	9,52%
WF	WYNIK BUDŻETU (nadwyżka +/-deficyt-)	1 165 408,29	4 107 396,02	
WFD	Deficyt			
WFN	Nadwyżka	1 165 408,29	4 107 396,02	
3	Przychody ogółem, w tym:	10 376 509,35	3 859 963,15	37,20%
3.1.	kredyty i pożyczki, emisja papierów wartościowych, w tym:	8 889 326,00	0,00	0,00%
3.1.1.	ze sprzedaży papierów wartościowych	0,00	0,00	
3.2.	spłata pożyczek udzielonych	0,00	0,00	
3.3.	nadwyżka z lat ubiegłych pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne	0,00	0,00	
3.4.	niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ufp	0,00	0,00	
3.5.	prywatyzacja majątku jst	0,00	0,00	
3.6.	wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	1 487 183,35	3 859 963,15	259,55%
3.7.	Inne źródła	0,00	0,00	
4	Rozchody ogółem, w tym:	11 541 917,64	1 156 634,64	10,02%
4.1.	spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych, w tym:	11 541 917,64	1 156 634,64	10,02%
4.1.1.	wykup papierów wartościowych	0,00	0,00	
4.2.	udzielone pożyczki	0,00	0,00	
4.3.	inne cele	0,00	0,00	
5	Finansowanie planowanego deficytu, z tego:	0,00		

5.1.	sprzedaż papierów wartościowych	0,00		
5.2.	kredyty i pożyczki	0,00		
5.3.	prywatyzacja majątku jst	0,00		
5.4.	nadwyżka z lat ubiegłych	0,00		
5.5.	wolne środki	0,00		
5.4.	niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ufp	0,00		
5.5.	spłaty udział. pożyczek w latach ubiegłych	0,00		
6	Przychody i rozchody na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ufp			
6.1.	Przychody z tytułu kredytów. pożyczek emisji papierów wartościowych na realizację programów i projektów z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ufp, w tym:	0,00	0,00	
6.1.1.	ze sprzedaży papierów wartościowych	0,00	0,00	
6.2.	Rozchody z tytułu spłaty kredytów. pożyczek emisji papierów wartościowych na realizację programów i projektów z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ufp, w tym:	0,00	0,00	
6.2.1.	wykup papierów wartościowych	0,00	0,00	
Z	Zobowiązania według tytułów dłużnych, w tym:		23 593 236,00	
	Kredyty krótkoterminowe		0,00	
	Zobowiązania wymagalne		0,00	
N	Należności oraz wybrane aktywa finansowe, w tym:		12 453 395,94	
	Wymagalne		1 923 444,06	
	Wynik operacyjny brutto = dochody bieżące - wydatki bieżące	2 046 998,93	4 592 161,11	
	Dochody bieżące - wydatki bieżące + nadwyżka z lat ubiegłych + wolne środki -(art. 242 ust. 2 ufp)	3 534 182,28	8 452 124,26	
I.	Kwota długu:			
I.1.a	Łączna kwota długu na koniec okresu		23 593 236,00	

Z analizy wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za I półrocze 2020 roku wynika, co następuje:

- wykazany plan dochodów i wydatków budżetowych po zmianach jest zgodny z podjętymi uchwałami budżetowymi, uchwałami zmieniającymi budżet i sprawozdawczością budżetową,
- dochody ogółem przy planie po zmianach wynoszącym 56 464 930,57 zł, wykonano na dzień 30 czerwca 2020 r. w wysokości 27 896 062,02 zł, co stanowi 49,40% planu rocznego budżetu,
- wydatki budżetu na dzień 30 czerwca 2020 roku, przy planie po zmianach wynoszącym 55 299 522,28 zł, zostały wykonane na koniec pierwszego półrocza 2020 roku w wysokości 23 788 666,00 zł, co stanowiło 43,02% planu rocznego wydatków budżetu, z tego wykonane wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne przy planie po zmianach wynoszącym 4 277 885,64 zł wykonano na dzień 30 czerwca 20

20 roku w wysokości 484 765,09 zł, co stanowiło 11,33% planu rocznego wydatków budżetu.

- przy planowanej nadwyżce budżetu po zmianach na rok 2020 w wysokości 1 165 408,29 zł, pierwsze półrocze 2020 roku zamknięto nadwyżką dochodów nad wydatkami budżetu w wysokości 4 107 396,02 zł,
- relacja wynikająca z art. 242 ustawy o finansach publicznych jest na dzień 30 czerwca 2020 r. zachowana w Powiecie Słubickim po stronie planu oraz wykonania,
- na koniec I półrocza 2020 roku Powiat Słubicki posiadał dług w wysokości 23 593 236,00 zł stanowiący 41,78% w relacji do planowanych dochodów po zmianach,
- na dzień 30 czerwca 2020 roku Powiat Słubicki nie posiadał zobowiązań wymagalnych,
- należności wymagalne Powiatu stanowiły natomiast kwotę 1 923 444,06 zł.

Na koniec pierwszego półrocza 2019 r. kwota należności wymagalnych wynosiła 1 839 305,50 zł. W ocenie Składu Orzekającego Powiat Słubicki, działając poprzez swoje Organy powinien podjąć efektywne działania mające na celu egzekwowanie należności wymagalnych budżetu przy zastosowaniu instrumentów przewidzianych przepisami prawa. Równocześnie Organy Powiatu Słubickiego powinny monitorować sytuację Powiatu w aspekcie ograniczania przyrostu należności wymagalnych budżetu.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej stwierdza, że wraz z informacją o przebiegu realizacji budżetu za pierwsze półrocze 2020 r. przedłożono również informację o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Słubickiego na dzień 30 czerwca 2020 r. Informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Słubickiego na dzień 30 czerwca 2020 r. zawiera informację o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których stanowi art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Kształtowanie się indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym stanowi art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w Powiecie Słubickim obrazuje poniższe zestawienie:

LATA objęte WPF	Wskaźnik $[R+O]/[D]$ obliczony z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń	Maksymalny dopuszczalny poziom spłaty zobowiązań (prawa strona wzoru)		Stopień spełnienia relacji	
		Średnia z art. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń (plan 3 kw)	Średnia z art. 243 ufp. z uwzględnieniem wyłączeń (wykonanie)		
1	2	3	4	(3-2)	(4-2)
2020	30,32%	3,95%	6,56%	-26,37%	-23,76%
2021	6,89%	8,14%	10,75%	1,25%	3,86%
2022	8,26%	10,63%	13,24%	2,37%	4,98%
2023	8,35%	12,80%	12,80%	4,45%	X
2024	8,16%	11,76%	11,76%	3,60%	X
2025	7,91%	11,67%	11,67%	3,76%	X
2026	5,44%	9,54%	11,01%	4,10%	5,57%
2027	5,15%	10,04%	10,04%	4,89%	X
2028	4,99%	9,97%	9,97%	4,98%	X
2029	4,71%	9,33%	9,33%	4,62%	X

Przyczyną sformułowania zastrzeżenia Składu Orzekającego jest utrzymujące się zagrożenie prawidłowej realizacji zadań publicznych w przypadku konieczności zwrotu przez Powiat pobranych, a nie przekazanych dochodów z tytułu opłat eksploatacyjnych pobieranych na obiektach i gruntach po byłym TTOC w Świecku w okresie od 01.01.2012 r. do 21.07.2016 r., których łączna kwota wynosi 16.138.196,37 zł. Do powyższej kwoty należy doliczyć odsetki liczone jak dla zaległości podatkowych. Skład Orzekający wskazuje, że w powyższych sprawach brak jest wyznaczonych terminów rozpraw przed Naczelnym Sądem

Administracyjnym w Warszawie. Wykonanie decyzji zostało natomiast wstrzymane jedynie do momentu prawomocności orzeczeń, a postępowania egzekucyjne w administracji są zawieszone.

W Programie Naprawczym założono zapewnienie środków w budżecie w latach 2020 i 2021 w postaci rezerwy celowej na okoliczność spłaty pobranych, a nie przekazanych dochodów z tytułu opłat eksploatacyjnych pobieranych na obiektach i gruntach po byłym TTOC w Świecku w momencie ich wymagalności. Zgodnie z tym założeniem, w budżecie 2020 zaplanowano 1.000.000,00 zł rezerwy celowej. W pierwszym półroczu 2020 r. jak wynika z Informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2020 r. nie wystąpiła konieczność rozwiązania wskazanej wyżej rezerwy celowej.

Skład Orzekający wskazuje jednak, że w sytuacji wystąpienia prawomocności kilku wyroków NSA niekorzystnych dla Powiatu w roku 2020 Powiat nie będzie miał możliwości uregulowania ze środków własnych całości kwot należnych Skarbowi Państwa wraz z odsetkami liczonymi jak od zaległości podatkowych i kosztami sądowymi. Z informacji zawartej w części opisowej wynika, że cyt. "Uregulowanie spraw ze Skarbem Państwa jest w dalszym ciągu sprawą priorytetową. Wymaga jednakże zastosowania rozwiązań korzystnych dla Powiatu. Pod uwagę brane jest zwrócenie się o pożyczkę z budżetu państwa, względnie emisja obligacji. Zakończenie długo trwającej sprawy restrukturyzacji długu (20 sierpnia br. rozstrzygnięto przetarg na udzielenie bankowego kredytu na spłatę wcześniejszych długów) pozwoli na skoncentrowanie się nad rozwiązaniem problemu zwrotu dochodów do Skarbu Państwa."

Nie została również, jak wynika to z Informacji o przebiegu wykonania budżetu Powiatu za pierwsze półrocze 2020 r. zakończona sprawa zwrotu części dotacji celowej do budżetu Państwa w kwocie 58.988,81 zł wykorzystanej przez Powiat niezgodnie z przeznaczeniem, zgodnie z decyzją Wojewody Lubuskiego z dnia 04.09.2012 r. utrzymaną w mocy decyzją Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 31.03.2017 r. znak FS. 12.4144.4.2017. Sprawa ta znajduje się na etapie ponownej skargi kasacyjnej Powiatu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym w Warszawie, po tym jak NSA wskazał na uchybienia w wyroku WSA w Warszawie i zwrócił sprawę WSA w Warszawie do ponownego rozpoznania. WSA podtrzymał swoje stanowisko, które Powiat zaskarżył ponownie do NSA.

Nie są zakończone również na dzień wydania niniejszej opinii Składu Orzekającego sprawy sądowe skierowane przez Powiat Słubicki przeciwko Skarbowi Państwa o zwrot kwot wydatkowanych z własnych środków na utrzymanie mienia Skarbu Państwa - byłego TTOC w Świecku w kwocie łącznej 14.494.238,00 zł (kwota główna) wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych. Z Informacji o przebiegu wykonania budżetu Powiatu za pierwsze półrocze 2020 roku wynika, że w sprawie o sygn. IC 1158/17 (należność główna: 9 396 798,00 zł) kolejny termin rozprawy wyznaczono na 6 października 2020 r. Natomiast w sprawie o sygn. IC 305/18 (należność główna: 5 097 440 zł) Zarządzeniem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim I Wydział Cywilny, po rozpoznaniu sprawy w dniu 05 sierpnia 2020 r. sąd przedłużył biegłemu termin do sporządzenia opinii do dnia 04 września 2020 r.

Zakończono natomiast sprawę zwrotu kwoty zapłaconej tytułem nabycia gruntów i budynków po byłym TTOC w Świecku. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. I Wydział Cywilny wyrokiem z 6 lipca 2018 r. Sygn. akt: I C 604/17 zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody Lubuskiego na rzecz powoda Powiatu Słubickiego kwotę 1.489.604,27 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26.10.2016 r. do dnia zapłaty. W pozostałej części powództwo oddalił. Zasądził również od pozwanego na rzecz powoda kwotę 85.281,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 10.800,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W drugiej połowie 2019 r. na rachunek Powiatu Słubickiego wpłynęła cała należna kwota (w łącznej wysokości 1.868.903,20 zł), składająca się z kwoty głównej 1.489.604,27 zł, odsetek za opóźnienie od dnia 26.10.2016 r. do dnia zapłaty tj. 27.09.2019 r. w kwocie 304.817,93 zł oraz 74.481,00 zł (bez kosztów zastępstwa procesowego) z tytułu kosztów procesu.

Uregulowano również sprawę zwrotu nienależnie uzyskanej części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2015 w wysokości 240.826,00 zł. W dniu 29 września 2019 r. Powiat Słubicki

złożył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Ministra Finansów skargę na decyzję Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2019 roku, znak ST5.4755.68.2019.3.BPU wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji. Do Starostwa wpłynęło postanowienie sygn. akt V SA/Wa 1937/19 z 18 lutego 2020 r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Z treści postanowienia wynika, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2020 r. na posiedzeniu niejawnym wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji w sprawie ze skargi Powiatu Słubickiego na decyzję Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2019 r. nr ST5.4755.68.2019.3.BPU w przedmiocie zwrotu do budżetu państwa nienależnie uzyskanej części oświatowej subwencji ogólnej – postanowił wstrzymać wykonanie zaskarżonej decyzji. Pomimo złożonej skargi, po analizie sytuacji, w dniu 23 października 2019 r. Powiat wystąpił do Ministra Finansów z wnioskiem w przedmiocie zastosowania ulgi podatkowej. Złożono wniosek o wydanie przez organ decyzji w przedmiocie rozłożenia na 10 równych rat, po 24.082,60 PLN każda, należności pieniężnej w kwocie 240.826,00 zł, wykazanej decyzją Ministra Finansów z dnia 30 sierpnia 2019 roku, znak: ST5.4755.68.2019.3.PBU, utrzymującą w mocy decyzję Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2019 roku, znak ST4.4755.117.2019.3.CNNG. Ostatecznie do Starostwa Powiatowego wpłynęła Decyzja Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2019 r. znak: ST4.4757.40.2019.3.CNNG w sprawie postanowienia Ministra Finansów, by rozłożyć Powiatowi Słubickiemu zapłatę nienależnie uzyskanej części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2015 w wysokości 240.826,00 zł, w następujący sposób: 10 miesięcznych rat w wysokości 24.082,60 zł płatnych do 15. dnia każdego kolejnego miesiąca począwszy od stycznia 2020 r. do października 2020 r. Z Informacji o przebiegu wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za pierwsze półrocze 2020 r. wynika, że Powiat regularnie dokonuje spłaty należności.

Kolejna sprawa, która w ocenie Składu Orzekającego Izby może pogorszyć w istotny sposób sytuację finansową Powiatu Słubickiego dotyczy roszczeń po byłym SP ZOZ w Słubicach. Pismem z dnia 7 sierpnia 2018 r. powodowie wnieśli o zasądzenie na ich rzecz tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania kwoty łącznej 2.796.648,63 zł z odsetkami od dnia doręczenia pozwu oraz o zasądzenie renty na rzecz powódki w kwocie 9.342,66 zł miesięcznie za szkody wyrządzone przez służbę zdrowia (ówczesny SP ZOZ w Słubicach). Postanowieniem z dnia 21 listopada 2018 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. sygn. Akt I C 884/18 zasądził tytułem zabezpieczenia na czas trwania procesu rentę w kwocie 5.846,00 zł płatną miesięcznie na rzecz powódki. W 2019 r. wydatki w tym zakresie wyniosły 102.982,00 zł (rozdział 85195) - zgodnie z prawomocnym orzeczeniem z dnia 21 listopada 2018 r. i postanowieniem z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie powództwa przeciwko Powiatowi Słubickiemu o zapłatę i rentę za szkodę wyrządzoną przez służbę zdrowia w okresie przed przekształceniem byłego SP ZOZ w spółkę prawa handlowego tj. przed dniem 31 sierpnia 2011 r. W wykazie przejętych zobowiązaniach po zlikwidowanym SP ZOZ w Słubicach nie było sprawy dotyczącej roszczeń obecnego powoda za wyrządzone szkody przez szpital.

Jak wynikało z informacji Zarządu Powiatu zawartej w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2019 r., po przesłuchaniu szeregu świadków oraz powodów, sprawa skierowana została do biegłych. Sąd Okręgowy z dnia 11 lutego 2020 r. zdecydował o powołaniu biegłych na wnioski powodów i Powiatu Słubickiego. Według radcy prawnego Starostwa, opinii spodziewano się najwcześniej jesienią br. z uwagi na jej szeroki zakres. Z informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2020 r. wynika, że panująca epidemia COVID-19 spowodować może przesunięcie wydania opinii biegłych sądowych.

Dodatkowo Skład Orzekający wskazuje, że z Informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2020 r. wynika, że Zarząd Powiatu dostrzega, pomimo realizacji Programu Postępowania Naprawczego stale utrzymujące się realne zagrożenie realizacji zadań publicznych w momencie wydania ostatecznych rozstrzygnięć przez NSA w Warszawie dotyczących zobowiązań Powiatu z tytułu opłat eksploatacyjnych względem Skarbu Państwa. Dodatkowo zagrożenie dla sytuacji finansowej Powiatu wskutek utraty dochodów, w szczególności z opłat i usług z powodu epidemii COVID-19. Z uwagi na powyższe zagrożenie Zarząd Powiatu w dniu 22 kwietnia 2020 r. skierował do naczelników wydziałów i kierowników jednostek powiatowych pismo, w którym zwrócił uwagę na zaistniałą sytuację kryzysową

spowodowaną COVID-19 i zaapelował o oszczędne zachowania w aspekcie analizy wydatkowanych środków i rezygnacji z niektórych wcześniej planowanych wydatków.

Skład Orzekający wskazuje, że w jego ocenie utrzymuje się nadal pomimo realizacji Programu Postępowania Naprawczego w Powiecie Słubickim sytuacja realnego zagrożenia realizacji zadań publicznych, która wystąpi w sytuacji wydania niekorzystnych prawomocnych rozstrzygnięć sądowych w sprawach administracyjnych i cywilnych. W tej sytuacji Organy Powiatu Słubickiego powinny konsekwentnie realizować założone w Programie Naprawczym działania oszczędnościowe, monitorować ich efekty, wprowadzać dodatkowe oszczędności oraz zwiększyć nadzór nad realizacją wydatków przez jednostki organizacyjne Powiatu, przy równocześnie maksymalnym ograniczeniu wydatków nieobligatoryjnych.

Skład Orzekający wskazuje również na konieczność rozważenia możliwości prawnych i skutków finansowych dla Powiatu w aspekcie przerwania przyrostu zadłużenia Powiatu w sprawach zawisłych przed NSA w Warszawie, a dotyczących opłat eksploatacyjnych, czynszów najmu, dzierżawy na obiektach i gruntach po byłym TTOC w Świecku za lata 2012-2016, bowiem terminy rozpoznania tych spraw nie są nadal, na dzień wydania opinii Składu Orzekającego wyznaczone, równocześnie jednak zadłużenie Powiatu Słubickiego z tego tytułu (obecnie jeszcze niewymagalne) systematycznie zwiększa się.

Kolejne zagrożenie jakie dostrzega Skład Orzekający dotyczy podnoszonego również przez Zarząd Powiatu realnego zagrożenia braku możliwości wykonania przez Powiat dochodów w roku 2020 wskutek epidemii COVID-19 oraz związanego z tym zagrożenia pogorszenia się płynności finansowej Powiatu w drugim półroczu 2020 r.

W związku z powyższym Zarząd Powiatu powinien stale monitorować sytuację finansową Powiatu, rezygnować z wydatków nieobligatoryjnych i wprowadzać dalsze, nawet nieprzewidziane w Programie Naprawczym działania oszczędnościowe. Mając na względzie realne zagrożenie dla prawidłowego prowadzenia gospodarki finansowej przez Powiat i w celu zachowania zdolności Powiatu do realizacji zadań publicznych. Należy również w ocenie Składu Orzekającego starannie rozważać podejmowanie jakichkolwiek nowych inwestycji w Powiecie w latach realizacji Programu Naprawczego (2020-2021) mając na względzie skutki finansowe dla gospodarki finansowej Powiatu, oraz odpowiedzialność Zarządu Powiatu i Rady Powiatu za prawidłowe jej prowadzenie. Ponadto podjąć należy działania celem dalszego efektywnego, opartego na możliwych do zastosowania rozwiązaniach prawnych dochodzenia należności wymagalnych Powiatu i zabezpieczać jak największe środki finansowe na spłatę przyszłych możliwych roszczeń, które mogą zostać względem Powiatu skierowane, w szczególności po wydaniu wyroków przez NSA w Warszawie.

Należy również w ocenie Składu Orzekającego podjąć realne działania w celu dokonania przeglądu wydatków w jednostkach organizacyjnych Powiatu w celu wygenerowania dalszych możliwych oszczędności.

Równocześnie Skład Orzekający wskazuje, że Zarząd Powiatu powinien mieć na względzie cele założone w Programie Naprawczym i konieczność spełnienia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych na koniec ostatniego roku realizacji Programu Naprawczego. Trzeba jednak pamiętać o tym, że zdolność dochowania relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i zdolność realizacji przez Powiat zadań publicznych powinna być trwała i zapewniona również po zakończeniu realizacji Programu Postępowania Naprawczego przez Powiat Słubicki.

Skład Orzekający dokonał również analizy zrealizowanych działań naprawczych założonych przez Powiat w Programie Postępowania Naprawczego i jego aktualizacjach mając na uwadze uzyskane przez Powiat efekty finansowe w okresie pierwszego półrocza 2020 r.

Ad.1

Rezygnacja z niektórych wydatków ponoszonych na dotacje celowe udzielone w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych oraz wydatków na prace konserwatorskie obiektów zabytkowych.

W omawianym okresie nie zaplanowano i nie wydatkowano własnych środków Powiatu na

dotacje celowe udzielane w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych w zakresie rozdziałów: 85195, 92105 i 92605. Nie zaplanowano też i nie wydatkowano środków własnych na prace konserwatorskie obiektów zabytkowych.

Ad. 2

Rezygnacja z udzielania pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego.

W okresie pierwszego półrocza 2020 r. nie zaplanowano i nie udzielono pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego.

Ad. 3

Rezygnacja z udzielania poręczeń, gwarancji i pożyczek.

W okresie pierwszego półrocza 2020 r. nie udzielono poręczeń, gwarancji i pożyczek i nie planowano takich działań.

Ad. 4

Rezygnacja z wydatków ponoszonych na promocję jednostki samorządu terytorialnego.

W omawianym okresie tj. do dnia 30 czerwca 2020 r. nie zaplanowano i nie wydatkowano środków na promocję Powiatu.

Ad. 5

Ograniczenie wydatków na remonty.

Wyszczególnienie	30.06.2020r. plan	30.06.2020r. wykonanie	% wykonania
Wydatki na remonty (różne działy - par.	468.415,00	276.748,74	59,08
Razem:	468.415,00	276.748,74	59,08

W trakcie wykonywania budżetu zwiększono o 100,00 zł wydatki na remonty. Kwota ta była kwotą brakującą do pokrycia całkowitych kosztów usunięcia awarii pieca centralnego ogrzewania w Powiatowym Urzędzie Pracy. Wyższy stopień wykonania wydatków na remonty wiąże się z realizacją planu w 76% w zakresie naprawy przepustów w ciągu drogi powiatowej nr 1299F, na którą zaplanowano dodatkowe 300.000,00 zł.

Ad. 6

Ograniczenie wydatków na szkolenia i podróże służbowe

Wyszczególnienie	30.06.2020r. plan	30.06.2020r. wykonanie	% wykonania
Wydatki na szkolenia (różne działy - par.	25.000,00	4.913,56	19,65
Wydatki na podróże służbowe (różne działy -par. 4410i4420)	36.000,00	6.921,75	19,23
Razem:	61.000,00	11.835,31	19,40

Wykonanie wydatków w obu zakresach wskazuje, że oszczędności wystąpią na koniec roku 2020.

Ad. 7

Ograniczenie wydatków na zakup materiałów i wyposażenia.

Wyszczególnienie	30.06.2020r. plan	30.06.2020r. wykonanie	% wykonania
Wydatki na zakup materiałów i wyposażenia remonty (różne działy - par. 4210)	572.506,99	199.314,57	34,81
Razem:	572.506,99	199.314,57	34,81

Jak wskazał Zarząd Powiatu w przedstawionej informacji o realizacji Programu Postępowania Naprawczego i jego efektach finansowych osiągniętych w pierwszym półroczu 2020 r. plan przyjęty na początku roku wzrósł o 3.485,99 zł. (środki pochodziły z darowizny i z dodatkowej prowizji z zadań PFRON do programu naprawczego) wyniósł 580.634,00 zł.

Niektóre jednostki wprowadzały zmiany swoich planów korzystając ze środków zaoszczędzonych przez inne jednostki organizacyjne lub rezygnowały ze środków na rzecz innych zadań nie objętych Programem. Wykonanie w prawie 35% rokuje wystąpienie pewnych oszczędności w tym paragrafie na koniec roku.

Ad. 8

Ograniczenia wydatków na zakup usług.

Wyszczególnienie	30.06.2020r. plan	30.06.2020r. wykonanie	% wykonania
Wydatki na zakup usług (różne działy - par. 4300)	2.107.019,50	884.257,74	41,97
Razem:	2.107.019,50	884.257,74	41,97

Plan przyjęty na początku roku wzrósł o 51.120,50 zł. Środki pochodziły z projektu grantowego pn. „GOOD TIME nowy wymiar edukacji” oraz środków PFRON. Niektóre jednostki wprowadzały zmiany swoich planów korzystając ze środków zaoszczędzonych przez inne jednostki organizacyjne lub rezygnowały ze środków na rzecz innych zadań nie objętych Programem. Przewiduje się, że zaplanowane w tym paragrafie wydatki zostaną wykonane.

Ad. 9

Zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane w Starostwie Powiatowym i powiatowych jednostkach organizacyjnych.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Słubicach dotychczas nie przekazano zadań związanych z obsługą finansową środków budżetowych i naliczaniem płac do Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słubickiego. Wystąpiły pewne problemy związane z przekazywaniem bazy danych osobowych, w tym dotyczących bardzo dużej grupy osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne. W tej sprawie Powiat wystąpił z zapytaniem do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (styczeń tego roku) i nie otrzymał jeszcze odpowiedzi. Powiatowy Urząd Pracy otrzymał w pierwszej połowie roku dodatkowe środki z Funduszu Pracy w kwocie 79.600,00 zł, którą przeznaczono na finansowanie przez urząd pracy w 2020 r. kosztów obsługi zadań określonych w art. 15zzb - 15zze i art.15zze ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz.374 z późn. zm.). Urząd Pracy, dodatkowe środki przeznaczył na wypłacenie nagród pracownikom. Ostatecznie wykonanie wynagrodzeń i składek ZUS wyniosło na 30 czerwca br. kwotę 860.743,77 zł, co stanowiło 55,11% planu.

W Centrum Usług Wspólnych Powiatu Słubickiego - nie zaszły zmiany w realizacji założeń Programu naprawczego w kwestii zatrudnienia. Wydatkowano na płace i składki łącznie 290.571,33 zł, co stanowiło 42,17% planu.

W Placówce Opiekuńczo-wychowawczej „Nasza Chata” w Cybince - nie zaszły zmiany w realizacji założeń ujętych w Programie Naprawczym. Wykonanie wydatków zaplanowanych na płace i pochodne wyniosło łącznie 345.377,66 zł, co stanowiło 43,77% planu.

W Starostwie Powiatowym - w dalszym ciągu utrzymuje się zasada nie zatrudniania na etaty zwolnione w wyniku odejścia na emeryturę. W ubiegłym roku nie doszło do planowanego odejścia na emeryturę pracownika w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami, z powodu długotrwałego przebywania tego pracownika na zwolnieniu lekarskim. Ostatecznie odszedł z pracy w lipcu br. Na płace i składki w Starostwie zaplanowano łącznie 4.947.720,00 zł - wydatki osiągnęły kwotę 2.621.830,54 zł, co stanowiło 52,99% planu (w tym same płace 44%).

Nie zaszły w pierwszym półroczu 2020 r. zmiany w zakresie diet radnych oraz wynagrodzeń Starosty Słubickiego i Wicestarosty Słubickiego. Wydatki zgodne z planem.

Ad. 10

Ograniczenie wydatków ponoszonych na inwestycje z wyłączeniem finansowanych ze środków zewnętrznych.

Kwota zaplanowana na 30 czerwca 2020 r. wyniosła 4.277.885,64 zł. Wydatkowano 484.765,09, co stanowiło 11,33%, zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Wyszczególnienie zadań	Kwota przewidywana do realizacji na 30.06.2020 r.	Wykonanie na 30.06.2020 r.	% wykonania
1.	Kontynuacja przebudowy drogi powiatowej nr 1254F Nowe Biskupice-Rzepin - środki europejskie i własne	2.327.458,64	22.017,00	0,95
2.	Informatyzacja i modernizacja danych zasobów geodezyjnych powiatów województwa lubuskiego do świadczenia e-usług - środki własne ze sprzedaży map	407.427,00	407.426,29	100,00
3.	Zakup serwera w Starostwie Powiatowym - środki własne	50.000,00	46.321,80	92,64
4.	Przedsięwzięcie pn. „Sprzęt informatyki i łączności” w ramach Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020 - dotacja celowa z budżetu państwa dla rozdziału 75295	100.000,00	0,00	0,00
5.	Budowa Domu Dziecka - adaptacja pomieszczeń	200.000,00	9.000,00	4,5
6.	Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Licealnych w Słubicach	926.000,00	0,00	0,00
7.	Zakupy inwestycyjne finansowane z wpływów za korzystanie ze środowiska	116.000,00	0,00	0,00
8.	Remont dachu i pomieszczeń sali	151.000,00	0,00	0,00
Razem:		4.277.885,64	484.765,09	11,33

Restrukturyzacja długu

Rada Powiatu Słubickiego podjęła w dniu 11 lipca 2019 r. uchwałę Nr XI/57/19 w sprawie przyjęcia Programu postępowania naprawczego dla Powiatu Słubickiego na lata 2019-2021. W trakcie realizacji postanowień Programu doszło do trzykrotnej jego aktualizacji w zakresie restrukturyzacji długu:

- 1) w dniu 29 października 2019 r. Rada Powiatu Słubickiego podjęła uchwałę Nr XIV/81/19 w sprawie zmiany uchwały Nr XI/57/19 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Postępowania Naprawczego dla Powiatu Słubickiego na lata 2019-2021 - zmiana dotyczyła przesunięcia daty zaciągnięcia kredytu na spłatę zobowiązań kredytowych wobec Banku Spółdzielczego w Ośnie Lubuskim w kwocie 13.272.603,00 zł z roku 2019 na rok 2020;
- 2) w dniu 5 marca 2020 r. Rada Powiatu Słubickiego podjęła uchwałę Nr XVIII/119/20 w sprawie zmiany uchwały Nr XI/57/19 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Postępowania Naprawczego dla Powiatu Słubickiego na lata 2019-2021 - zmiana dotyczyła zmniejszenia kwoty kredytu do wysokości 12.600.000,00 zł oraz ustalenia nowych zasad spłacania zaciągniętego kredytu;
- 3) w dniu 30 czerwca 2020 r. Rada Powiatu Słubickiego podjęła uchwałę Nr XX/133/20 w sprawie zmiany uchwały Nr XI/57/19 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Postępowania Naprawczego dla Powiatu Słubickiego na lata 2019-2021 - zmiana dotyczyła zmniejszenia kwoty kredytu/pożyczki do wysokości 8.889.326,00 zł oraz ustalenia nowych zasad spłacania zaciągniętego kredytu.

Postanowiono:

- 1) nadpłacić w 2020 r. spłatę raty kredytowej z 2021 r. o 400.000,00 zł i wystąpić z wnioskiem do Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Zielonej Górze o zmianę harmonogramu spłat uwzględniającą mniejsze zadłużenie w związku z dokonaną nadpłatą tj. zmienić wysokość spłat bez skracania okresu kredytowania,

- 2) spłacić w 2020 r. kwotę 750.001,00 zł dotyczącą kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Ośnie Lubuskim w 2009 r., a na spłatę pozostałej części w wysokości 6.556.991,00 zł (Umowa nr 20091404) zaciągnąć w 2020 r. kredyt/pożyczkę.
- 3) spłacić w latach 2021-2026 kwotę 967.665,00 zł dotyczącą kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Ośnie Lubuskim w 2010 r. (Umowa nr 995/68/2010) oraz wystąpić o zmianę harmonogramu spłat. Na pozostałą do spłaty kwotę 2.332.335,00 zł zaciągnąć w 2020 r. kredyt/pożyczkę.
- 4) Pozostawić do spłaty zgodnie z harmonogramem kredyt zaciągnięty w Banku Spółdzielczym w Ośnie Lubuskim w 2011 r. (Umowa nr 979/68/2011), którego saldo na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniesie 2.332.335,00 zł.
- 5) Zaciągnąć w roku 2020 w banku wyłonionym w trybie przetargu publicznego kredyt/pożyczkę w wysokości 8.889.326,00 zł na całkowitą spłatę pozostałej części kredytów w Banku Spółdzielczym w Ośnie Lubuskim w łącznej kwocie 8.889.326,00 zł.
- 6) Rozpocząć spłatę w następnym miesiącu po miesiącu otrzymania kredytu (przewidziany październik 2020 r.) i tak:
 - a) w 2020 r. spłacić łącznie 189.326,00 zł (od października do grudnia);
 - b) w roku 2021 - rata w kwocie 1.000.000,00 zł;
 - c) w latach 2022-2023 - raty po 550.000,00 zł rocznie;
 - d) w roku 2024 - rata w kwocie 700.000,00 zł;
 - e) w roku 2025 - rata w kwocie 1.100.000,00 zł;
 - f) w roku 2026 - rata w kwocie 1.000.000,00 zł;
 - g) w latach 2027-2028 - raty po 1.300.000,00 zł rocznie;
 - h) w roku 2029 - rata w kwocie 1.200.000,00 zł.

Na dzień sporządzania Informacji o przebiegu wykonania budżetu Powiatu za pierwsze półrocze 2020 r. doszło do pozytywnego rozstrzygnięcia przetargu publicznego na usługę udzielenia długoterminowego kredytu/pożyczki w kwocie 8.889.326,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów. Pozwoli to w ocenie Zarządu Powiatu na wydłużenie okresu spłaty zobowiązań do roku 2029, co wpłynie na spełnienie relacji wynikającej z art. 242 i art. 243 ustawy o finansach publicznych. Zniknie również zdaniem Zarządu Powiatu nadmierne obciążenie budżetu niekorzystnym rozłożeniem płatności rat kredytu (skumulowanie w krótkim okresie większości spłaty długu), przez co będzie możliwe podjęcie bez zakłóceń realizacji zadań publicznych. Wydłużenie prognozowanej spłaty długu oraz przedsięwzięcia wykazane w Programie Naprawczym pozwolą na spełnienie wskaźnika określonego w art. 242-243 ustawy o finansach publicznych w ostatnim roku programu naprawczego.

Skład Orzekający wskazuje na konieczność kontynuowania w drugiej połowie 2020 r. założonych w Programie Postępowania Naprawczego działań naprawczych i oszczędnościowych. Niezbędne jest również bieżące monitorowanie sytuacji finansowej Powiatu przez Organy Powiatu tak aby cele założone w Programie Postępowania Naprawczego zostały osiągnięte i aby Powiat Słubicki po zakończeniu Programu Naprawczego mógł prawidłowo prowadzić gospodarkę finansową, realizować zadania publiczne oraz aby dochowane zostały w Powiecie wymogi ustawowe wynikające z art. 242 i 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w kolejnych latach budżetowych.

Informacyjnie Skład Orzekający wskazuje, że na str. 9 Informacji o przebiegu wykonania budżetu Powiatu Słubickiego za pierwsze półrocze 2020 r. wskazano kwotę planowanych przychodów z tytułu kredytu/pożyczki długoterminowej w kwocie 8 889 952 567,10 zł. a winno być 8 889 326,00 zł.

Wobec powyższego Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze postanawia zaopiniować informację Zarządu Powiatu Słubickiego o przebiegu wykonania budżetu Powiatu za I półrocze 2020 r. jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od uchwały Składu Orzekającego zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego
Jarosław Kotowski

